

Rakennusliitto ry:n S Ä Ä N N Ö T

1 §

Liiton nimi ja kotipaikka

- 1) Yhdistyksen nimi on Rakennusliitto ry, ruotsinkielisenä Byggnadsförbundet rf. Yhdistystä nimitetään näissä säännöissä liitoksi, alueellisia yhdyselimiä aluejärjestöiksi ja jäsenyhdistyksiä osastoiksi.
- 2) Liiton kotipaikka on Helsingin kaupunki, jossa liiton hallitus sijaitsee.

2 §

Liiton suhde kansallisiin ja kansainvälisiin keskusjärjestöihin

- 1) Liiton järjestöllisistä suhteista kansallisiin ja kansainvälisiin ammatillisiin keskusjärjestöihin päättää liittokokous tai liittovaltuusto.

3 §

Liiton tarkoitus ja toiminnan laatu

- 1) Liitto puolustaa, valvoo ja parantaa rakennus- ja rakennustuoteteollisuuden, maa- ja vesirakennusalan sekä talotekniikka-alan työntekijöiden ja toimihenkilöiden taloudellisia ja sosiaalisia etuja sekä oikeuksia työmarkkinoilla ja kaikkialla yhteiskunnassa sekä toimii
  - a) ammattiyhdistysliikkeen ja työntekijöiden oikeuksien turvaamiseksi ja laajentamiseksi;
  - b) koko ammattiyhdistysliikkeen yhtenäisyyden lujittamiseksi ja laajentamiseksi;
  - c) sosiaalisen lainsäädännön parantamiseksi;
  - d) kansanvallan ulottamiseksi talous- ja työelämään;
  - e) heidän tietotasonsa kohottamiseksi ja kulttuuri-, liikunta- sekä muiden vapaa-ajan harrastusten edistämiseksi.
- 2) Tarkoituksensa saavuttamiseksi liitto
  - a) tukee ja ohjaa liiton aluejärjestöjen ja osastojen toimintaa;
  - b) toimii alan työntekijäin liittämiseksi liiton eri paikkakunnilla toimiviin osastoihin ja uusien osastojen perustamiseksi;
  - c) sopii liiton eri työehtosopimusaloilla työskentelevien työntekijöiden työ- ja palkkaehdoista maankäsittävillä, paikallisilla ja yritys- tai konsernikohtaisilla sekä kansainvälisillä sopimuksilla ja valvoo niiden noudattamista;
  - d) järjestää kokous-, juhla-, koulutus- ja liikuntatilaisuuksia, harjoittaa julkaisutoimintaa, järjestää asianmukaisella luvalla arpajaisia tai harjoittaa painotuotteiden myyntiä ja tukee osastojen jäsenten opiskelua;
  - e) voi omistaa kiinteistöjä;
  - f) on yhteistoiminnassa sellaisten koti- ja ulkomaisten järjestöjen kanssa, joilla on samoja tavoitteita kuin liitollakin sekä harjoittaa solidaarisuustyötä;
  - g) voi antaa takauksia työttömyyskassan lainojen vakuudeksi.

4 § Liiton jäsenet

1) Liiton jäseneksi voidaan hyväksyä rakennus- ja rakennustuoteteollisuudessa, maa- ja vesirakennusalalla sekä talotekniikka-alalla työskentelevien työntekijöiden ja toimihenkilöiden rekisteröidyt yhdistykset, joita säännöissä nimitetään osastoiksi sekä niiden muodostamat rekisteröidyt aluejärjestöt.

2) Osasto voidaan perustaa, jos riittävä määrä jäseniä ilmoittautuu ja katsotaan olevan riittävät edellytykset osaston toiminnalle. Uuden osaston hyväksymisestä liiton jäseneksi päättää hallitus kuultuaan aluejärjestön hallituksen lausunnon.

3) Liiton osastojen on liityttävä aluejärjestöön. Aluejärjestöjen toimialueitten rajat vahvistaa liittovaltuusto. Aluejärjestö ei suorita liitolle liittymis- eikä jäsenmaksuja.

4) Alan työntekijä, joka haluaa siirtyä liiton osaston jäseneksi toisesta ammattiliitosta ja jolla ei ole suorittamattomia jäsenmaksuja, voidaan hyväksyä liiton osaston jäseneksi.

5) Jokaisen liiton osaston jäsenen on kuuluttava Rakennusalan työttömyyskassaan, mikäli se työttömyyskassalain mukaan on mahdollista. Saavutetut jäsenoikeudet säilyvät.

5 § Maksut

1) Osaston jäsen suorittaa liitolle ja osastolle jäsenmaksua liiton hallituksen vuodeksi kerrallaan päättämän prosentin ennakonpidätyksen alaisesta päätoimen palkkatulosta sekä työttömyyskassan maksamasta työttömyyspäivärahasta, työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen koulutustuesta sekä muusta työttömyyskassan maksamasta veronalaisesta etuudesta. Jäsenmaksu maksetaan liiton määräämälle jäsenmaksujen keräilytilille. Maksujen suorittamistavasta samoin kuin jäsenmaksuista lähetetyille ulkomaisille työntekijöille sekä niille osaston jäsenille, joilla ei ole edellä mainitun kaltaista tuloa, päättää lähemmin liiton hallitus. Saavutetut jäsenoikeudet säilyvät.

Liiton hallitus määrää vuosittain, mikä osa jäsenmaksujen keräilytilille kertyvästä jäsenmaksusta siirretään neljännesvuosittain liitolle ja mikä osastolle.

2) Osasto saa asettaa jäsentensä suoritettavaksi prosentuaalisen lisäjäsenmaksun.

3) Hallituksella on oikeus asettaa osaston jäsenen suoritettavaksi enintään 1 kohdassa mainittua vakinaista liittojäsenmaksua vastaava ylimääräinen jäsenmaksu. Työtaistelun aikana työssä olevilta jäseniltä voidaan kuitenkin periä liittovaltuuston tai hallituksen määräämä suurempikin ylimääräinen jäsenmaksu. Tässä tarkoituksessa ylimääräinen jäsenmaksu voidaan määrätä myös työssä oleville vapaajäsenille. Ylimääräisen jäsenmaksun laiminlyömisestä ovat voimassa samat jäsenoikeuksia rajoittavat seuraukset kuin vakinaisen liittomaksun laiminlyömisestä.

4) Jäsenellä on oikeus maksaa rästiin jääneet jäsenmaksut, mikäli häntä ei ole vielä erotettu osastosta maksamattomien jäsenmaksujen perusteella.

6 § Jäsenmaksuvapaudet

Osaston jäsen vapautuu suorittamasta jäsenmaksua, jos hän on ollut vailla ansiotuloja seuraavista syistä:

- a) osallistuessaan liiton aloittamaan tai hyväksymään työtaisteluun;
- b) ollessaan työttömänä ilman oikeutta työttömyyskassan maksamaan työttömyyspäivärahaan tai työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen koulutustukeen;
- c) ollessaan sairaana tai tapaturman vuoksi työkyvyttömänä sen jälkeen, kun työnantajan sairausajan palkanmaksu on päättynyt;
- d) pitkäaikaisen sairauden tai vamman aiheuttaman työkyvyttömyyden tai eläkkeelle siirtymisen vuoksi voidaan jäsenmaksuista myöntää vapaus määräajaksi

enintään kuitenkin neljäksi vuodeksi, jonka jälkeen jäsen on velvollinen maksamaan liiton ja osaston jäsenmaksun;

e) opiskelun, varusmies- tai siviilipalveluksen sekä äitiys-, erityisäitiys-, isyys- ja vanhempainvapaan, hoitovapaan ja vaikeasti sairaan lapsen hoitoon sekä omaishoitoon osallistumisen vuoksi voidaan myöntää jäsenmaksuista vapaus enintään neljäksi vuodeksi, jonka jälkeen jäsen on velvollinen maksamaan liiton, osaston ja työttömyyskassan jäsenmaksun.

Jäsenmaksuista vapautettu jäsen on velvollinen neljännesvuosittain ilmoittamaan jäsenmaksuvapautuksestaan osaston taloudenhoitajalle tai liiton aluetoimistoon niiden merkitsemiseksi jäsenrekisteriin. Mikäli jäsen on laiminlyönyt ilmoittaa jäsenmaksuvapaudestaan ja hänet on erotettu osastosta maksamattomien jäsenmaksujen perusteella, ilmoitusta jäsenmaksuvapaudesta ei enää hyväksytä, ellei ilmoituksen tekeminen ole estynyt pätevistä syistä, jonka liiton hallitus tai sen valtuuttama elin hyväksyy.

Saavutetut lepäävät jäsenoikeudet säilyvät.

7 §

Vapaajäsenoikeudet

Osaston jäsen saavuttaa vapaajäsenoikeudet:

- a) täytettyään 55 vuotta ja oltuaan yhtäjaksoisesti ammattiliittojen jäsenenä 30 vuotta ja niistä vähintään viisi viimeistä vuotta Rakennusliiton osaston jäsenenä;
- b) täytettyään 60 vuotta ja oltuaan yhtäjaksoisesti ammattiliittojen jäsenenä 25 vuotta ja niistä vähintään kolme viimeistä vuotta Rakennusliiton osaston jäsenenä;
- c) siirryttyään eläkkeelle ja oltuaan yhtäjaksoisesti ammattiliittojen jäsenenä 25 vuotta ja niistä vähintään kolme viimeistä vuotta Rakennusliiton osaston jäsenenä.

Tammikuun 1. päivänä 1972 ja sen jälkeen liittyneet jäsenet saavat vapaajäsenoikeuden vain siirryttyään eläkkeelle ja oltuaan jäsenenä vähintään 30 vuotta ja näistä vähintään viisi viimeistä vuotta Rakennusliiton osaston jäsenenä. Saavutetut vapaajäsenoikeudet säilyvät.

8 §

Jäsenoikeuksien rajoittaminen, liiton osastosta eroaminen ja erottaminen

1) Vaalijärjestyksellä voidaan rajoittaa sellaisten jäsenten oikeutta osallistua liittokokousedustajien vaaliin, jotka ovat laiminlyöneet jäsenmaksuvelvoitteen kuukauden tai sitä pidemmän ajan.

2) Jäsen voi erota osastosta milloin tahansa. Eroaminen on ilmoitettava kirjallisesti osaston hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka suullisesti osaston kokouksen pöytäkirjaan. Jäsenmaksut on suoritettava siihen asti kun eroaminen ilmoitettiin. Erottuaan liiton osastosta jäsen menettää kaikki jäsenoikeutensa.

3) Osaston hallitus voi katsoa jäsenen eronneeksi osastosta, jos jäsenmaksut ovat maksamatta yli kuudelta kuukaudelta. Jäsenellä on kuitenkin oikeus maksaa rästiin jääneet jäsenmaksut, mikäli häntä ei ole vielä erotettu osastosta maksamattomien jäsenmaksujen takia.

4) Jäsen erotetaan osastosta:

- a) jos hän rikkoo osaston tai liiton sääntöjä, liittokokouksen tai liittovaltuuston päätöksiä, kieltäytyy noudattamasta osaston hallituksen tai liiton hallituksen sääntöjen puitteissa antamia tai liittokokouspäätöksiin perustuvia ohjeita tai muutoin toimii vastoin osaston ja liiton omaksumia periaatteita tai liiton eheyttä vahingoittavasti;
- b) jos hän menee lakon tai saarron alaiseen työhön;
- c) jos hän on kavaltanut osaston tai liiton hänen hoitoonsa uskomia varoja;
- d) jos hän petollisella tavalla on hakenut työttömyyspäivärahaa tai muuta työttömyyskassan maksamaa etuutta ja erotettu työttömyyskassasta;
- e) jos hän on päässyt jäsenyyteen väärin tai muuten harhaan johtavia tietoja

antamalla;

f) jos hän saa pääasiallisen toimeentulonsa työnantajan asemassa.

5) Jäsentä, joka on erotettu liiton osastosta muun syyn kuin 3) kohdassa mainitun vuoksi, ei voida ottaa uudelleen jäseneksi, ellei osaston kokous niin päättä hankittuun sitä ennen liiton hallituksen lausunnon.

6) Ehdotus jäsenen erottamiseksi liiton osastosta, ellei osaston kokous ole häntä katsonut eronneeksi muun syyn kuin 3) kohdassa mainitun vuoksi, on kirjallisesti esitettävä osaston hallitukselle. Samalla on mainittava ne syyt, joiden perusteella erottamista vaaditaan, sekä todisteet, joihin erottamisvaatimus perustuu. Osaston hallituksen on tutkittava erottamisvaatimus. Ennen ratkaisua on jäsenelle varattava mahdollisuus tulla kuulluksi ja hankittava asiassa liiton hallituksen lausunto, jonka jälkeen asia on jätettävä osaston kokouksen ratkaistavaksi.

7) Osaston hallituksella on oikeus alistaa jäsenen erottaminen liiton osastosta 6) kohdassa mainitulla tavalla osaston kokouksen harkittavaksi.

8) Liiton hallituksen lausunto voi olla joko erottamisvaatimusta puoltava tai sen hylkäävä. Hallitus voi myös ehdottaa varoituksen antamista taikka uuden tutkimuksen toimeenpanoa.

9) Milloin liiton hallitus havaitsee, että joku osaston jäsen on rikkonut liiton sääntöjä ja liittokokouksen päätöksiä tai muulla tavoin vahingoittanut liittoa, ilmoittakoon siitä asianomaiselle osastolle. Silloin osaston hallitus ottaa erottamisasian käsiteltäväksi 6) kohdassa mainitussa järjestyksessä.

9 §

Toiseen osastoon tai ammattiliittoon siirtyminen ja ulkomaille muuttaminen

1) Kun liiton osaston jäsen siirtyy johonkin toiseen liiton osastoon, on hänen siitä tehtävä ilmoitus osastolle.

2) Liiton osaston jäsenen, joka siirtyy toiselle tuotantoalalle, on viimeistään 6 kuukauden kuluessa siirryttävä siihen järjestöön, jonka alalla työskentelee, jos paikkakunnalla on sellainen. Jos työskentely on tilapäistä ja kestää jonkin verran yli edellä mainitun määrän, voi jäsen esittäessään pätevät syyt muuton esteeksi, edelleenkin kuulua liiton osastoon.

3) Liiton osaston jäsen, joka muuttaa ulkomaille, mutta haluaa edelleen kuulua Rakennusliitto ry:n osastoon, on velvollinen tekemään siitä ilmoituksen osastolleen. Siltä ajalta, jonka hän todistaa kuuluneensa ulkomaiseen alan ammatilliseen järjestöön ja suorittaneensa sille jäsenmaksut, on hän vapautettu maksusta liiton osastolle. Ulkomaille lähtiessään jäsen saa liitolta todistuksen, joka osoittaa, että kysymyksessä oleva henkilö on täyttänyt velvollisuutensa liittoa ja osastoa kohtaan.

10 §

Liittokokous

1) Liiton päätösvaltaa käyttävät liittokokous ja liittovaltuusto.

2) Varsinainen liittokokous pidetään joka neljäs vuosi touko-kesä- tai syys-marraskuussa hallituksen määräämällä paikkakunnalla ja lähemmin määräämänä aikana.

3) Hallitus kutsuu ylimääräisen liittokokouksen koolle, kun katsoo sen tarpeelliseksi tai kun liittovaltuusto niin päättää. Sellainen on myös kutsuttava koolle, jos vähintään 1/3 liiton jäsenistä hallitukselta kirjallisesti pyytää sitä erityisesti ilmoitettua asiaa varten.

4) Kokouskutsu on julkaistava varsinaiseen liittokokoukseen vähintään kuusi (6) kuukautta ja ylimääräiseen liittokokoukseen vähintään kaksi (2) kuukautta ennen kokousta liiton äänenkannattajassa. Samalla on ilmoitettava liittokokousvaalien ajankohta, jonka tulee olla aikaisintaan 40 päivän kuluttua ehdokasasettelun päättymisestä. Ehdokasasettelu voidaan aloittaa edellä mainitun kokouskutsun julkaisemisen jälkeen ja sille on, kun on kyse varsinaisesta liittokokouksesta, varattava aikaa

vähintään kolme (3) kuukautta. Liittokokouksen kutsussa on mainittava esille tulevat asiat, mikäli on kysymys sääntöjen muuttamisesta, liiton purkamisesta tai muusta yhdistyslain 23 §:ssä tarkoitetusta asiasta.

5) Varsinainen liittokokous

a) käsittelee edellisen toimintakauden toiminta- ja tilikertomukset, vahvistaa tilinpäätöksen sekä myöntää tilivelvollisille vastuuvapauden;

b) käsittelee liittovaltuuston, hallituksen, osastojen, aluejärjestöjen ja liittokokousedustajien esittämät asiat;

c) toimittaa liittovaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien, liittovaltuuston muiden varsinaisten jäsenten, liittovaltuuston varajäsenten, hallituksen puheenjohtajan ja toisen puheenjohtajan, hallituksen sihteerin, hallituksen muiden varsinaisten jäsenten, hallituksen varajäsenten sekä varsinaisten tilintarkastajain ja varatilintarkastajain vaalit. Hallituksen puheenjohtajaa nimitetään myös liiton puheenjohtajaksi ja toista puheenjohtajaa liiton toiseksi puheenjohtajaksi sekä sihteerinä liittosihteeriksi.

6) Osastojen ja aluejärjestöjen aloitteet ja esitykset liiton varsinaiselle liittokokoukselle on lähetettävä kirjallisesti hallitukselle vähintään 3 kuukautta ja ylimääräiselle liittokokoukselle kuukautta ennen liittokokouksen alkua. Näin saadut aloitteet hallitus lähettää liittokokoukseen valituille edustajille ja aluejärjestöille viikkoa ennen kokouksen alkua.

Myöhemmin esitetyt asiat, ei kuitenkaan sellaisia, joista on kokouskutsussa mainittava, otetaan käsiteltäväksi, jos liittokokouksen enemmistö niin päättää.

7) Liittokokousedustajien vaaleissa kukin aluejärjestö osastoineen muodostaa yhden vaalipiirin paitsi, että Ahvenanmaan maakunta muodostaa oman vaalipiirinsä, josta valitaan yksi edustaja.

Vaalipiiristä valitaan suhteellisilla vaaleilla yksi edustaja jokaista alkavaa 400 jäsentä kohti siitä osastojen yhteenlasketusta jäsenmäärästä, joka niillä oli toisen vuosineljänneksen päättyessä ennen sitä vuosineljänneistä, jona vaalit alkavat.

Äänioikeutettu on jokainen Rakennusliittoon kuuluvan osaston jäsen, joka on ollut jäsenenä vähintään kolme (3) kuukautta. Oikeutettu olemaan ehdokkaana on jokainen Rakennusliittoon kuuluvan osaston jäsen, joka on ollut jäsenenä vähintään kuusi (6) kuukautta ja jonka jäsenmaksuveloitteet on täytetty vähintään kuudelta (6) kuukaudelta ja jolla ei ole maksamattomia jäsenmaksuja pitemmältä ajalta kuin siltä vuosineljännekseltä, jona vaalit alkavat ja tätä edeltävältä vuosineljännekseltä. Suhteellinen vaali toimitetaan siten, että kukin äänestäjä antaa yhden äänen haluamalleen ehdokkaalle.

Ehdokkaat voivat muodostaa keskenään vaaliliittoja. Ehdokas voi liittyä vain yhteen vaaliliittoon. Kussakin vaaliliitossa eniten ääniä saanut saa vertausluvukseen vaaliliiton saaman koko äänimäärän, toisena oleva puolet äänimäärästä, kolmantena oleva yhden kolmasosan äänimäärästä ja niin edelleen. Vaaliliittoon kuulumattoman ehdokkaan vertauslukuna on hänen saamansa äänimäärä. Valituiksi tulevat määräytyvät näin saatujen vertauslukujen mukaisessa järjestyksessä.

8) Lähemmin määrätään vaalin toimittamisesta vaalijärjestyksellä, jonka liittovaltuusto vahvistaa.

9) Ylimääräisessä liittokokouksessa kokousedustajina toimivat edellisen varsinaisen liittokokouksen edustajat.

11 § Liittovaltuusto

1) Liiton liittovaltuustolla on liittokokousten välisenä aikana ylin päätösvalta liiton asioissa lukuun ottamatta sääntöjen muutosta ja liiton purkamista, jotka vain liittokokous näiden sääntöjen mukaan voi ratkaista.

2) Liittovaltuustoon kuuluvat liittokokouksessa valitut liittovaltuuston puheenjohtaja ja kaksi varapuheenjohtajaa sekä 48 eri puolilta maata valittua jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen. Valtuuston jäsenet on mahdollisuuksien mukaan valittava eri ammattiryhmistä. Liiton toimitsija tai hallituksen jäsen ei saa olla

liittovaltuuston jäsen. Jos liittovaltuuston jäsen valitaan liiton toimitsijaksi, astuu hänen tilalleen henkilökohtainen varajäsen.

3) Liittovaltuuston varsinainen kokous pidetään kerran vuodessa viimeistään kesäkuussa. Liittokokousvuonna valtuuston varsinaista kokousta ei pidetä, mikäli liittokokous pidetään saman vuosipuoliskon aikana. Tällöin 5) kohdan asiat käsitellään liittokokouksessa.

Ylimääräinen liittovaltuuston kokous pidetään silloin, kun hallitus katsoo sen välttämättömäksi tai kymmenesosa liittovaltuuston varsinaisista jäsenistä sitä vaatii.

Liittovaltuuston kokoukset kutsutaan koolle kirjeitse. Kutsu varsinaiseen kokoukseen on lähetettävä vähintään kahta viikkoa ennen ja ylimääräiseen kokoukseen vähintään yhtä viikkoa ennen kokousta. Erikseen työehtosopimustilannetta käsittelemään valtuusto voidaan kutsua koolle myös edellä esitetyistä ajoista ja menettelytavoista poiketen. Yhdistyslain 23 §:ssä tarkoitetut asiat on mainittava kokouksutsussa.

4) Liittovaltuuston tehtävänä on mm.:

a) valvoa liiton hallituksen toimintaa sekä tässä yhteydessä tutkia ja ratkaista hallitusta vastaan tehdyt syytökset sekä täydentää hallitusta, mikäli liittokokouksen valitsemia varajäseniä ei ole riittävästi käytettävissä;

b) päättää ylimääräisen liittokokouksen koollekutsumisesta;

c) valita seuraavaan liittokokoukseen saakka liiton puheenjohtaja, toinen puheenjohtaja ja sihteeri, jos heidän kahden kolmasosan enemmistöllä valtuuston jäsenistä todetaan kesken toimikauttaan pysyvästi estyneen hoitamasta tehtäviään;

d) päättää hallituksen alistamat periaatteellisesti merkittävät kysymykset;

e) käsitellä ammattiyhdistyspoliittista tilannetta ja liiton asemaa muuten;

f) käsitellä osastojen ja aluejärjestöjen liittovaltuustolle tekemät aloitteet;

g) päättää kahden kolmasosan enemmistöllä valtuuston jäsenistä liiton toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden lahjoittamisesta;

h) vahvistaa vaalijärjestys liittokokousedustajien vaalia varten viimeistään yhdeksän kuukautta ennen ensimmäistä vaalipäivää.

5) Liittovaltuuston varsinaisessa kokouksessa

a) käsitellään vuosittain hallituksen toimintakertomus;

b) käsitellään vuosittain hallituksen tilikertomus sekä tilintarkastajien lausunto ja päätetään vastuuvapaudesta;

6) Asiat, jotka tahdotaan saada käsiteltäväksi liittovaltuuston varsinaisessa kokouksessa, on toimitettava liiton keskustoimistolle vähintään yhtä viikkoa ennen kokousta.

7) Päätökset liittovaltuuston kokouksessa tehdään yksinkertaisella äänen enemmistöllä, ellei näissä säännöissä ole toisin määrätty. Äänen mennessä tasan voittaa puheenjohtajan mielipide. Vaalin ratkaisee arpa.

12 § Hallitus

1) Hallitus johtaa liiton toimintaa ja on päätösvaltainen kaikissa niissä asioissa, jotka eivät sääntöjen ja yhdistyslain mukaan kuulu liittovaltuuston tai liittokokouksen päätettäviin.

2) Hallituksen toimiaika alkaa siitä liittokokouksesta, jossa se on valittu ja kestää siksi kunnes uusi hallitus on astunut toimeensa.

3) Hallitukseen kuuluvat liiton päätoimiset puheenjohtaja, toinen puheenjohtaja ja sihteeri sekä 22 varsinaista ja 6 yleisvarajäsentä. Hallitukseen valitaan mahdollisuuksien rajoissa eri ammattialojen edustajia. Hallituksen valitsemat toimitsijat tai liittovaltuuston jäsenet eivät saa olla hallituksen jäseniä. Hallituksen jäsenen, joka ryhtyy vakinaisesti työnjohtajaksi tai työnantajaksi, siirtyy eläkkeelle tai pysyvästi liiton toimintapiirin ulkopuolella olevalle työalalle taikka erotetaan liiton osaston jäsenyydestä, erottaa liittovaltuusto hallituksesta.

4) Hallitus kokoontuu liiton puheenjohtajan tai tämän estyneenä ollessa toisen puheenjohtajan taikka näiden jomman kumman toimeksiannosta sihteerin kutsusta.

Esteen saaneen jäsenen tilalle kutsutaan kokoukseen yleisvarajäsen. Samaa sääntöä noudatetaan hallituksen jäsenen, jonka liittovaltuusto on erottanut hallituksesta.

5) Hallitus on päätösvaltainen, jos vähintään 12 jäsentä ja näiden lisäksi liiton puheenjohtaja tai toinen puheenjohtaja on saapuvilla. Päätökset tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi vaaleissa arpa. Hallituksen jäsen, joka ilmoittaa pöytäkirjaan eriävän mielipiteensä tehdystä päätöksestä, on vapaa vastuusta.

6) Hallituksen tehtävänä on:

a) valvoa, että liiton, aluejärjestöjen ja osastojen toimintaa johdetaan näiden sääntöjen ja liittokokousten sekä liittovaltuuston päätösten mukaan;

b) valvoa liiton taloudenhoitoa sekä päättää liiton omaisuuden myymisestä, vaihtamisesta ja kiinnittämisestä sekä omaisuuden hankkimisesta tarvittavine lainanotto-päätöksineen; liiton toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden lahjoittamisesta päättää liittovaltuusto.

c) hyväksyä kunkin vuoden tilinpäätös;

d) esittää liittovaltuuston varsinaiselle kokoukselle ja varsinaiselle liittokokoukselle toiminta- ja tilikertomukset ja tilintarkastajain lausunto;

e) päättää liiton puheenjohtajan ja toisen puheenjohtajan keskinäisestä työnjaosta;

f) valita liiton palvelukseen toimitsijat;

g) vahvistaa toimitsijoiden työohjesäännöt;

h) päättää liiton henkilökunnan työ- ja palkkaehdoista;

7) Liiton puheenjohtajan ja toisen puheenjohtajan tehtävänä on liiton toiminnan yleinen johto ja liittokokousten, liittovaltuuston ja hallituksen päätösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta sekä puheenjohtaminen hallituksen kokouksissa.

13 §

Nimenkirjoitusoikeus

Liiton nimen ovat oikeutettuja kirjoittamaan liiton puheenjohtaja, toinen puheenjohtaja, liittosihteeri ja talouspäällikkö sekä kaksi hallituksen määräämää muuta toimihenkilöä, aina kaksi yhdessä.

14 §

Työryhmät

1) Hallitus nimeää alaisuudessaan toimivat liiton toiminnan kannalta tarpeelliset sopimusala- ja muut työryhmät.

2) Jokaiseen työryhmään kuuluvat hallituksen valitsevat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja tarpeellinen määrä maan eri puolilta valittuja jäseniä.

3) Työryhmän tehtävänä on mm.:

a) osallistua alansa työehtosopimusten valmisteluun;

b) käsitellä työehtoihin, sopimustoiminnan ohjaamiseen, ammattikoulutukseen jne. liittyviä kysymyksiä sekä tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja näistä;

c) järjestää muuta toimintaa sopimusalansa piirissä liiton ylempien elinten ohjeiden ja päätösten puitteissa;

d) käsitellä osastojen ja niiden jäsenten tekemiä esityksiä ja aloitteita sekä antaa tarpeen vaatiessa niistä selvityksiä hallitukselle.

4) Työryhmät kutsutaan kokoon tarvittaessa hallituksen määräämällä tavalla.

5) Päätökset työryhmien kokouksissa tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan voittaa se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut. Kaikki työryhmien päätökset, joilla on periaatteellista ja käytännöllistä merkitystä työ- ja palkkaehtoihin tai liiton toimintaan, on ennen toimeenpanoa alistettava hallituksen hyväksyttäväksi.

15 § Tilit ja tilien päätös

Tilit päätetään kalenterivuosittain. Tilinpäätöksen tulee olla valmiina tilintarkastajille esitettäväksi viimeistään maaliskuun 31. päivänä.

16 § Tilintarkastus

1) Liiton varsinainen liittokokous valitsee yhdeksi toimintakaudeksi kerrallaan tilejä tarkastamaan Keskuskauppakamarin hyväksymän tilintarkastusyhteisön tai Keskuskauppakamarin hyväksymän tilintarkastajan ja hänelle varamiehen.

2) Tilintarkastajan on annettava tarkastuksestaan kertomus hallitukselle esitettäväksi varsinaiselle liittokokoukselle ja niiden väliaikoina liittovaltuuston varsinaiselle kokoukselle.

17 § Liittoäänestys

1) Jos liittokokousten väliajalla ilmenee asioita, joita liittovaltuusto tai hallitus ei katso voivansa suoraan ratkaista tai jotka merkityksensä vuoksi vaativat liiton kaikkien jäsenten tai määrätyn sopimusalan piiriin kuuluvien jäsenten mielipiteen selville saamista, voi liittovaltuusto tai hallitus suorittaa neuvoa antavan liittoäänestyksen.

2) Hallitus määrää ajan liittoäänestyksen toimittamista varten. Äänestämistä varten järjestettäväksi aikaa niin paljon, etteivät työvuorot estä äänestämistä. Tarkistettu äänestyspöytäkirja on toimitettava liiton aluetoimistoon.

18 § Työehtosopimustoiminta

1) Hallituksen on ryhdyttävä hyvissä ajoin ennen maankäsittävien työehtosopimusten irtisanomisaikaa yhdessä asianomaisten sopimusosalatyöryhmien kanssa toimenpiteisiin niiden uudistamiseksi.

2) Hallituksen on pyydettävä osastojen ja aluejärjestöjen kannanotot työehtosopimusten uudistamiseen muutosesityksineen viimeistään kuusi viikkoa ennen asianomaisen työehtosopimuksen irtisanomisajan päättymistä.

3) Hallitus tai liittovaltuusto tekee päätöksen työehtosopimusten irtisanomisesta tai entisten voimassaolon jatkamisesta edellisessä kohdassa mainittujen kannanottojen perusteella. Jos työehtosopimus irtisanotaan, päättää hallitus tai liittovaltuusto tehtävistä muutosesityksistä osastojen ja sopimusosalatyöryhmien ehdotusten pohjalta.

4) Kun työehtosopimus irtisanotaan, ehdotetut muutokset on pyrittävä saamaan aikaan neuvottelutietä.

Hallitus tai liittovaltuusto voi alistaa mahdollisen keskusjärjestötasolla syntyneen ns. keskitetyn sopimusratkaisun liittoäänestykseen, ellei hallitus tai liittovaltuusto katso voivansa hyväksyä sopimusta ilman liittoäänestystä.

Samoin liiton eri sopimusalojen neuvottelutuloksista voidaan suorittaa liittoäänestys ennen niiden allekirjoittamista, mikäli hallitus tai liittovaltuusto katsoo sen tarpeelliseksi.

5) Liittoäänestykseen saavat osallistua vain ne liiton osastojen jäsenet, joita asia välittömästi koskee.

6) Mikäli hallitus tai liittovaltuusto niin päättää, voi sopimusosalatyöryhmä käsitellä sopimusalakohortaisen neuvottelutuloksen ja antaa siitä hallitukselle lausunnon. Lausunto ei ole hallitusta sitova.

19 § Työtaistelut

1) Hallitus tai liittovaltuusto päättää mahdollisista työtaistelutoimenpiteistä. Mikäli alalla on saavutettu neuvottelutulos ja se on alistettu jäsenäänestykseen, toimenpiteenä älköön kuitenkaan olko työnseisaus, jos ei vähintään 2/3 äänestykseen osallistuneista ole hylännyt neuvottelujen tulosta.

2) Jos hallitus katsoo olosuhteet sellaisiksi, ettei se katso voivansa itse päättää asiasta, on hallituksen kutsuttava koolle liittovaltuusto, joka silloin päättää toimenpiteistä.

3) Jos aika osoittautuu epäsuotuisaksi tai jos muita epäiltäviä syitä on tiedossa aiotun työtaistelun onnistumiseen nähden, on hallituksella tai liittovaltuustolla oikeus päättää, että työtaistelua ei voida sillä kertaa julistaa.

4) Jos työnantajapuoli toimeenpanee työsulun tai muun vastaavan työtaistelutoimenpiteen, tulee hallituksen tai liittovaltuuston ryhtyä tarpeellisiin vastatoimenpiteisiin, jolloin ne voivat välittömästi esittää työtaistelu-uhan.

5) Hallituksella tai liittovaltuustolla on oikeus lopettaa työtaistelu, jos ne liiton ja työläisten yleistä etua silmällä pitäen katsovat sen tarpeelliseksi. Osastojen on silloin noudatettava hallituksen ja liittovaltuuston päätöksiä.

6) Ainoastaan hallituksen tai liittovaltuuston työtaistelupäätökset ovat liiton jäseniä sitovia. Mikäli kysymyksessä on paikallinen tai yhtä työnantajaa koskeva työtaistelu, voi osasto tai aluejärjestö päättää työnseisauksen aloittamisesta, mutta päätös on välittömästi alistettava hallituksen tai sen asettaman toimielimen käsiteltäväksi. Ne - kuten liittovaltuustokin - voivat kieltää aiotun työtaistelun toimeenpanon tai määrätä sen lopetettavaksi.

7) Jos osasto tai osaston jäsen toimii vastoin tämän pykälän määräyksiä ja liiton ohjeita, voi hallitus evätä avustukset ja muun tuen.

8) Edellä oleva koskee myös muuta kuin valtakunnallista työehtosopimusta. Osastojen on kaikessa toiminnassa paikallisen sopimuksen uusimiseksi noudatettava hallituksen tai liittovaltuuston ohjeita.

20 § Avustus työtaisteluissa

1) Lakkoon tai työsulkuun tai muuhun työtaisteluun joutuville liiton osaston jäsenille annetaan avustusta seuraavissa tapauksissa:

a) lakossa tai muussa liiton, osaston tai aluejärjestön julistamassa työtaistelussa, joka on hyväksytty näiden sääntöjen 19 §:ssä mainitulla tavalla. Osastojen tai aluejärjestöjen päättämässä työnseisauksissa avustus maksetaan hallituksen tai liittovaltuuston tahi niiden valtuuttaman elimen hyväksymästä ajankohdasta;

b) työsulussa, joka on johtunut näiden sääntöjen 19 §:ssä mainitulla tavalla hyväksytyistä vaatimuksista ja joissa osasto ja aluejärjestö, mikäli niiden toiminnasta on kyse, on toiminut näiden sääntöjen ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti;

c) jos liiton osastojen jäsenet ovat joutuneet työtaisteluun jonkun toisen liiton työriidan johdosta ja avustusmenettelystä sovitaan kyseisen liiton kanssa.

2) Avustuksen suuruudesta, suorittamistavasta ja mahdollisista omavastuuajoista päättää hallitus.

21 § Oikeusavustus

Liitossa vähintään kuusi (6) kuukautta ollut ja jäsenmaksuvelvoitteensa vähintään kuuden kuukauden ajalta ennen saatavan tai riidan syntymistä täyttänyt osaston jäsen voi saada liitolta oikeusavustusta oikeudenkäynnissä, joka on aiheutunut hänen toiminnastaan edustaessaan liittoa, osastoa tai aluejärjestöä työehtosopimus- tai työläinsäädännön piirin kuuluvissa asioissa sekä sellaisissa asioissa, jotka ovat johtu-

neet työsopimussuhteesta edellyttäen, että hänellä on oikeusavun pyytämisen aikaan jäsenyys sääntöjen mukaisessa kunnossa. Tätä varten hänen on käännyttävä osaston tai liiton aluetoimiston toimitsijan puoleen, joka lausuntonsa ohella lähettää asiaa koskevat asiakirjat edunvalvontaosastolle. Oikeusavustusta voidaan erityisillä syillä myöntää myös tapauksissa, joissa edellä sanotut edellytykset eivät täyty. Hallitus päättää kuinka oikeusavustusanomukset liitossa käsitellään ja ratkaistaan. Jos oikeudenkäynti on aloitettu ennen kuin asian ottamisesta liiton oikeusavun piiriin on päätetty, myönnetään oikeusavustusta vain poikkeustapauksissa.

22 § Yleisiä määräyksiä

1) Jos osasto tai aluejärjestö toimii vastoin liiton sääntöjä tai liittovaltuuston ja liittokokouksen päätöksiä taikka ei noudata hallituksen ja liittovaltuuston määräyksiä, on hallituksella oikeus erottaa tällainen osasto tai aluejärjestö liitosta.

2) Jos osaston hallitukselle tai osaston kokoukselle tehdään ehdotus osaston purkamisesta tai liitosta eroamisesta, on siitä heti annettava tieto Rakennusliitto ry:n hallitukselle. Sen jälkeen asia on käsiteltävä osaston kokouksessa. Päätös osaston purkamisesta tai liitosta eroamisesta pannaan täytäntöön ainoastaan silloin kun vähintään 2/3 äänestyksessä annetuista äänistä sitä kannattaa.

3) Mikäli kysymyksessä on kahden tai useamman liiton osaston yhtyminen yhdeksi osastoksi, pannaan päätös täytäntöön, mikäli kunkin osaston kokouksessa äänestyksessä annetuista äänistä vähintään 2/3 päätöstä kannattaa.

4) Jos osasto purkautuu tai lakkautetaan, tai jos kaksi tahi useampia osastoja päättää yhtyä yhdeksi osastoksi, luovutetaan pesänselvityksen jälkeen jäljelle jäävät varat osaston päätöksen mukaan joko toimintaa jatkavalle osastolle tai Rakennusliitto ry:lle. Kun osasto on päättänyt erota liitosta, toimitetaan liiton ja osaston välillä taloudellinen loppuselvitys. Purkautuvan osaston on tehtävä taloudellinen loppuselvitys toimintaa jatkavalle osastolle, mikäli sellainen on ja muussa tapauksessa liitolle.

5) Molemmat kotimaiset kielet, suomi ja ruotsi, ovat tasa-arvoisia. Liiton päättävät elimet sekä liiton toimisto voivat kulujen säästämiseksi harkintansa mukaan käyttää ainoastaan yhtä kieltä.

6) Liittoa ei voida purkaa ennen kuin vähintään 2/3 liiton osastoista sitä vaatii ja varsinainen tai ylimääräinen liittokokous hyväksyy niin ikään vähintään 2/3 ääntenemmistöllä. Jos liitto purkautuu, luovutetaan sen jäljellä olevat varat Siikaranta-säätiölle. Hallitus toimii pesänselvittäjänä.

Näihin sääntöihin voidaan tehdä muutoksia ja lisäyksiä liittokokouksessa, jos esitettyjä muutoksia vähintään 2/3 äänestyksessä annetuista äänistä puoltaa.

Rakennusliitto ry:n HAUTAUSAVUSTUSSÄÄNNÖT

1) Hautausavustusta maksetaan kuolleen jäsenen oikeudenomistajalle liiton varoista 150 euroa.

2) Hautausavustusta maksetaan kuolleen jäsenen sille oikeudenomistajalle, joka kustantaa hautauksen. Anomus hautausavustuksen saamiseksi toimitetaan liiton paikallisen osaston välityksellä.

3) Ennen kuin avustus liitolta maksetaan, pitää osaston hallituksen varmistua siitä, että avustuksen saajana esiintyvä on vainajan oikeudenomistaja ja että avustus maksetaan ainoastaan silloin, kun avustuksen saaja huolehtii muistakin vainajan jälkeenhjättämistä asioista.

4) Heinäkuun 1. päivänä 1987 tai sen jälkeen liittyneen jäsenen oikeudenomistajalla ei ole oikeutta saada liitosta hautausavustusta.